

Bělohradské listy

Vydáno 21. 6. 2013 • Ročník XIII • Cena 16 Kč

léto / 2013

*Na památku dne 12/6. 1916.
Chay*

Hotel Vlach

4-5 Sportovní kurz

12-13 Velká voda na Bělohradsku

14-17 Historie a současnost KČT

22 Kopaná s lázněmi

ZÁPLAVA - voda se vrátila do máchadla

Objektivem Bělohradských listů

BĚLOHRADSKÉ LISTY

Časopis Bělohradu a okolí Léto/2013

- 2 **OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
- 3 **FEJETON**
(EDUARD ČELIŠ)
- 4-5 **STŘÍPKY Z KURZU ZŠ**
(IVA PLECHÁČOVÁ)
- 6-7 **VZPOMÍNKY NA MOJI
HUDEBNÍ ČINNOST**
(JINDŘICH HRNČÍŘ)
- 8-9 **OLDŘICH NOVÝ**
(EDUARD ČELIŠ)
- 10-11 **ŽIVOTEM S HUDBOU**
(HANA FRIEDRICHOVÁ)
- 12-13 **VELKÁ VODA**
(JOSEF ŠPŮR, LADISLAV STUHLÍK)
- 14-15 **HISTORIE TURISTIKY
V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ**
(ANTONIE VANIŠOVÁ)
- 16-17 **KLUB ČESKÝCH TURISTŮ DNES**
(LADISLAV STUHLÍK)
- 18 **CHODIL NĚKDY PO BAŽANTNICI
NÁRODNÍ UMĚLEC?**
(JIŘÍ VACEK)
- 19 **REKLAMY**
- 20 **HRAJETE SUDOKU?**
(EDUARD ČELIŠ)
- 21 **MĚSTO DOSTALO SEDMIČKU**
(EDUARD ČELIŠ)
- 22 **MLADÝ BĚLOHRADSKÝ
BASKETBAL**
(EDUARD ČELIŠ)
- 23 **ZAHÁJENÍ LÁZEŇSKÉ SEZONY 2013**

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE
STRANA 1
NEZNÁMÝ AUTOR
POZDRAV Z BĚLOHRADU

STRANA 24
LADISLAV STUHLÍK
NÁVRAT STARÝCH ČASŮ

**DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ
VYJDE 26. 7. 2013**

Bělohradské listy
Vydává Město Lázně Bělohrad
Vychází jako dvouměsíčník
Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš,
Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Svatopluk Hrnčíř,
Václav Lejdar, Iva Plecháčová, Josef Špůr, Ing. Pavel Šubr,
Mgr. Antonie Vanišová.
Povoleno MK ČR pod č. E 10901
Adresa: **Město Lázně Bělohrad**
Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad
Telefon: 739 629 482, Fax: 493 792 484
E-mail: mks@lazne-belohrad.cz
Grafika, sazba a tisk: tiskárna ARPA,
Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

MÍSTO MESSIHO VEPŘEK

Poslední květnová neděle. Na stadionu U Nisy se hraje předposlední 29. kolo Gambrinus ligy Baumit Jablonec - Sigma Olomouc. Je na květen neskučná zima. Plně podle hrubě opravené pranostiky: *březen - za kamna vlezem, duben - ještě tam budem, květen - topím jak kretén.*

Ale zpátky mezi necelé dvě tisícovky promrzlých diváků. Na zelený trávník nastupují oba ligové týmy. Domáci v zeleném, hosté z Olomouce v tradičních modrých dresech. Jak už bývá zvykem, každý ligový fotbalista vede za ruku žáčka. Mladší bělohradská příprava hrála v předzápase se stejně starými fotbalovými elvy domácích a zvítězila 7 : 5. Teď jde ve vypůjčených bílých dresech vedle hráčů Olomouce. Pro kluky ohromná čest!

„Náš David už několik dní před zápasem počítal, kolikrát se ještě vyspí a pojedje se do Jablonce, skoro jako před Ježíškem,“ vypráví mi o této akci Pavel Janák. Vše bylo vyjednáno a do poslední chvíle utajeno. Ani rodiče neznali, že bělohradská mladší příprava bude doprovázet právě ligové fotbalisty. Kluci jenom věděli, že budou hrát s Jablonce a že se pro ně chystá nějaké překvapko.

Ještě před nástupem přilítne do bělohradské kabiny trenér jabloneckých žáčků a ptá se:

„Kluci, nemáte někdo v družstvu Olomouce svého oblíbeného hráče? Můžete s ním jít na stadion!“

„Já mám! Já mám!“ rychle reaguje osmiletý útočník Vojta Šádek.

„A koho? Koho sis vybral?“

„Messiho!“ odpovídá překvapenému trenérovi Jablonce rozzářený Vojta.

Nakonec nedržel Vojtu za ruku bájný Lionel Messi z FC Barcelony, ale Michal Vepřek, pravý obránce Sigmy Olomouc.

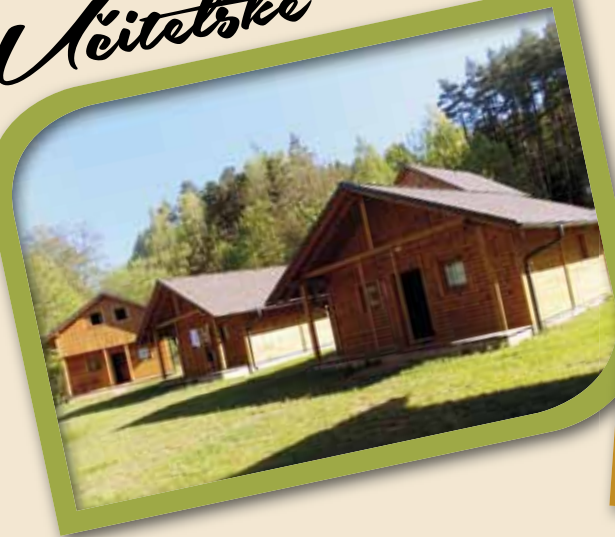
Stejně je fajn, mít velké idoly!

Eduard Čeliš, foto: Pavel Janák

STŘÍPKY Z KURZU ZŠ

Učitelství

Bělohradská základní škola není jen institucí ryze „suše“ výukovou. V rámci výchovně vzdělávacích programů poskytuje svým žákům velkou škálu možností poznat se navzájem i jinak než jen pouze ve školních lavicích. Organizuje proto pro své svěřence nej-různější kurzy, exkurze, výlety. Některé z těchto akcí se již staly tradicí a účast na nich je výsadou toho kterého ročníku. V páté třídě absolvují žáci školu v přírodě, pro šestáky je každoročně připraven atraktivní poznávací kurz s přespaním ve škole. Sedmičky vyjíždějí na hory (snad každý z nás dodnes s nostalgií na lyžáky vzpomíná), pro osmé třídy se organizuje sportovní soustředění, deváťáci završují povinnou školní docházku vodáckým kurzem.

Jak takové akce probíhají in natura, jak je prožívají učitelé a jak žáci? Strávili jsme společně s osmáky týdenní sportovní soustředění na Pecce (13. – 17. 5. 2013) a dokumentovali jsme své pocity, dojmy a postřehy den po dni.

I. PŘED ODJEZDEM

Žáci se na kurz evidentně těší, ba přímo neskonale. Nám, trojici pedagogů, kteří je doprovázíme, se však hlavou honí ryze existenční otázky: Jak asi dopadne výrazný nepoměr sil, tj. tři ku takřka nespočtu?! Přežijeme přesilu hormonů zmítaných pubescentů, jejichž myšlenkové pochody při vši vůli odhadnout prostě nedokážeme?! Nezbyvá nám než se vroucně modlit, že se v žádné z pubertálních hlav nevylihně nějaký extrémní nápad (víme, že fantazii se meze nekladou) a my budeme řešit pouhé „standardní“ pedagogické problémy. Pět dní a čtyři noci! Člověk – učitel však musí být optimista, a proto doufáme (a nalháváme si?), že snad u těch náctiletých jedinců požíváme aspoň potěšku autority, takže snad akce Pecka proběhne ok.

II. DEN PRVNÍ

Sláva, dorazili jsme bez ztrát na životech, zdraví a majetku (ačkoli zachování životů se ukázalo být problémem – jak byste reagovali na tisíci dotaz „Už tam budem?“). Doprava „pěšmo“ nás sice zahřála, avšak po ubytování se situace začíná jevit poněkud jinak. Převládá v nás chmurný pocit beznaděje, že už se snad do konce života nezahřejeme (prostě zima jako v psíně!). Ačkoli sluníčko svítí jako zběsilé, ledový vítr evokuje zimu jako na Sibiři. A večer se naše chmury ještě navyšují, neb nás čeká spaní v prochladém srubu. Jak to sakra ty nezničitelné děti dělají, že jsou tak „zářivné“ a vůbec jim není kosa?! Jak to, že jsou úplně rezistentní vůči veškerým povětrnostním podmínkám a navzdory rtuti teploměru hluboko pod dvacítkou v klidu vegetují v křásech a tričkách?!

III. DEN DRUHÝ

Ač trávíme na našem sportovním soustředění teprve druhý den, už to mezi našimi svěřenci jiskří. Inu, mezilidské vztahy jsou ošemetná věc. A docela zřetelně se tu začíná ukazovat, že tvrzení o bezstarostném dětství vůbec nejsou pravdivá. Zkuste si být náctiletým člověkem a obstát před ostatními teenage-individui bez ztráty desítky! Věřte, že děti

dokážou být dost tvrdé a obsah slova tolerance je pro ně opravdu prázdný pojem, který možná (a nadto jenom některé z nich) znají jen z knih. A pedagog se v takových okamžicích musí proměnit v parlamentáře a snažit se citově raněné jedince podpořit a obrousit hrany takové citové kalvárie! Ještě že je v našem ubytovacím areálu velká trampolína, díky níž mohou naši účastníci zájezdu pohybem vyprodukovat pro tělo potřebný endorfin a serotonin. Záhy jsou veškerá dramata zažehnána, osazenstvo soustředění v plné shodě relaxuje a citové újmy se zdají být zapomenuty a zažehnány. Sláva, snad jsme i dnešek zdárně ustáli!

P.S. Večer je ZASE ZIMA!!! Abychom mohli vykonávat přímou pedagogickou činnost, opět jsme nabalení v několika vrstvách (autorka tohoto článku se přiznává i k pyžamu, které měla navlečené pod dalšími vrstvami po celý den).

IV. DEN TŘETÍ

Třetí den bývá dnem kritickým. Abychom alespoň částečně předešli konfliktním situacím a stavům, vyhlásili jsme na dopoledne odpočinkový program bez (sportovního) soutěžního zápolení. Celý ansábl jsme se vypravili do centra obce Pecka. Pro zdejší majitele potravin byla tato naše invaze jistě radostnou událostí, neboť žáci projevíli nutkavou potřebu o doping ve formě sladkostí (mlsy nakupovali zběsile a ve velkém). Abychom naši výpravu povznesli alespoň trochu do duchovnějších sfér, završili jsme ji prohlídkou nádvoří peckovského hradu (korunovanou závěrečným vzpomínkovým fotem).

Odpoledne jsme se pak vrátili do zajetých kolejí a s vervou jsme se pustili do sportovního klání. Šest družstev až do večera urputně zápolilo ve fotbalu a plážovém volejbalu. A byla to opravdu bitka! Opět se ukázalo, že to celé není jenom o sportu, ale také o komplikovaných mezilidských vztazích (každý den se totiž složení týmů měnilo, takže nikdo netušil, kdo mu bude přisouzen jako spoluhráč). My jsme celé dění jen sledovali a mysleli si, jen ať se ty naše přerostlé děti naučí, že život je boj a že vzájemně respektování se je zkrátka někdy potřeba.

V. DEN ČTVRTÝ

Probuzení do drsné reality. Několik našich „chytrých“ svěřených hlav napadlo, že noc je nejpříhodnější dobou k návštěvě osazenstva jiné chatky a přes přísný zákaz se ji odhodlaly tajně realizovat. Mejdán se asi povedl. V důsledku toho jsme my, pedagogové, museli řešit nejen kázeňské přestupky, ale též ryze praktické záležitosti, jakou byla malá povodeň v místě dějiště oné zakázané party. Těšíme se, že se již zítra vracíme domů a že nám odpadne 24hodinová pohotovost!

VI. DEN PÁTÝ

Sbalit, nasnídat, uklidit, vyrazit. Položka č. 3, tj. uklidit, byla zejména chlapeckou částí účastníků jaksí nepochopena, proto nás stálo vskutku dosti úsilí jí onen pojem objasnit a následně donutit k její realizaci. Nakonec se však zadařilo a v plné polní jsme se mohli odporoučet vstříc home, sweet home.

CO ŘÍCI ZÁVĚREM?

My, jako učitelé, jsme opět měli možnost o kousek víc nahlédnout do duší puberťáků. Duší citlivých, přesto leckdy cynických. Duší složitých, projevujících se někdy chováním do slova „na zabítí“. Byla to pro nás teda mahačka, ale jsme si téměř jistí, že tito puberťáci mají dobrý grunt a až je přejde potřeba oněch hormonů ovlivněných excesů, společně „soustředění“ si s nimi rádi zopakujeme. Do té doby však: P.S. Rodiče, Vaše dovolená končí, neb Vám ratolesti vracíme zpět!

Iva Plecháčová, foto: Ad'a Novotná

Před sportákem...

Konečně! To si 13. 5. 2013 řekl asi každý žák 8. třídy. Po tolika hodinách sezení nad učebnicemi nás čeká zasloužený pětidenní odpočinek na Pecce. No, odpočinek. Chystáme se na sportovní kurz plný zábavy a nezapomenutelných zážitků. Snad to tam s námi těch pět dní učitelé vydrží. Na 41 neposedných pubertáků budou totiž dohlížet pouze tři učitelé a toho se musí nějak využít. Dost nás ale v této souvislosti sebralo, že jsme přišli o výrazného a velmi iniciativního spolužáka (ve vymyšlení různých provokačních aktivit je totiž takřka nepřekonatelný!). Utrpěl totiž úraz, který jej vyřadil z účasti na kurzu. Budeme mu držet pěsti, ať je v pořádku.

Doufám také, že nám vyjde počasi, abychom mohli hrát přehazovanou, vybíjenou, nebo třeba fotbal, ten mě baví nejvíc.

Po sportáku...

Rvačka, přesně to se odehrávalo první den našeho pobytu při vybírání pokojů. Každý chtěl samozřejmě ten nejlepší. My holky z 8. B jsme jako na potvoru schytaly srub s učitelkami! No co se dá dělat, musíme to nějak přežít. A navíc oběd, na který jsme se po té dlouhé cestě těšili nejvíce, nás zklamal (a to sním skoro všechno!). To ve školní jídelně umí lepší knedlo, vepřo, zelo. Ale zase na druhou stranu, večerní rizoto už bylo dobré.

Co bylo fajn, byly postele. Daly se otevřít a dole měly úložný prostor. Ten se pak dal využít jako parádní schovka.

Souběžně s vlastní náplní kurzu probíhaly i naše aktivity a soutěže neoficiální, např. soutěž v plivání, v zabíjení komárů, salt na trampolíně.

Jeden den jsme si udělali výlet na hrad Pecka, kde jsme se vyfotili. Po cestě jsme si samozřejmě nezapomněli dokoupit nezbytné zásoby brambůrek a různých mlsů pro večerní a noční hodovací orgie.

A nebyl by to správný školní kurz bez nějakého toho průšvihů. To by nebylo na co vzpomínat. Pár lidí z 8. A nemělo lepší nápad, než se v noci, přes zákaz učitelů, vydat oknem na návštěvu ke klukům v sousedním srubu. To se jim ale moc nevyplatilo, neboť i přes tvrdý spánek pana učitele byli odhaleni a čekal je nepěkný trest v podobě podmínečného vyloučení z kurzu a někteří to navíc dostali zdokumentované v písemné podobě do žákovské knížky jako NTU (napomenutí třídního učitele).

Mě se naštěstí tato záležitost netýkala. Ale pozadu jsem nezůstala. Naše holčičí trestná výprava proti klukům skončila menším vytopením jejich chaty. Museli jsme pak srub svorně vytírat a dávat do pořádku.

Žádný z našich večerů se samozřejmě neobešel bez hudby na maximum, sdělování zážitků a půlnočního občerstvení.

Myslím, že jsme si to všichni parádně užili a těším se na příští rok na kurz vodácký. Také pevně doufám, že učitelé se už psychicky připravují na další výlety s námi...

Ad'a Novotná

Sportovní kurz

Už na začátku kurzu, v pondělí, neprobíhalo vše přesně podle plánu. A právě proto si myslím, že celá naše výprava dostala trošku svérázný, ale originální šmrnc. Místo v osm jsme totiž vyšli před devátou a již na Horní Nové Vsi náš pan učitel váhal, zda jdeme správně. A taktó se váhalo po naší cestě ještě několikrát! Přese všechno jsme se zdárně dostali k polední do cíle naší cesty. Na týden se teď našim domovem stanou chaty a sruby v kempu na Pecce.

Hned první den nás po odpoledním programu učitelé vyvedli za kemp. Přesli jsme silnici a napojili se na polní cestu. Pokračovali jsme kolem hrbatých luk a ocitli jsme se u svahu. Byl zarostlý a uprostřed se táhla jakási mezera plná kořenů, kamení a sypké hlíny. „Tak a tohle budete běhat, když budete zlobit,“ hrozili nám. Každý si svah musel povinně vyběhnout, ale učitelé nás v tom nenechali a běželi s námi. Bod pro ně.

Ranní rozcvičky jsme měli každý den. Pan učitel byl na nás hodný, a tak jsme při první rozcvičce běhali jen jedno kolečko, které se nacházelo uprostřed kempu. Bohužel se poté každý dnem dnem jedno kolo přidávalo. Znì to lehce, ale běhat hned z rána čty-

ři kolečka je vážně úkol hodný mistra, neboli sportovce.

Náš sportovní program se skládal především z turnajů v míčových hrách. Nejoblíbenější se stala přehazovaná v písku. I mně se líbilo skákat pro míč a následně padat do písku. A nebyla jsem sama. Méně oblíbený byl fotbal. Na každou disciplínu se totiž losovalo složení družstva, a tak při hraní kopané mělo výhodu to mužstvo, které mělo to štěstí, že jim los přihrál do týmu fotbalistu. Po většinu času si totiž kopal do míče jen on a ostatní si mohli dát pauzu. Ale samozřejmě, že jsme se snažili všichni!

Já osobně jsem propadla kouzlu softbalu, sportu podobnému baseballu. „A je to homerun!!!“ Tenhle pokřik a náš tým, prostě to bylo skvělé. Zahrát si sport, který jsme všichni tolikrát viděli ve filmech, je opravdový zážitek.

Jednou větou bych dobu pobytu na kurzu shrnula jako dobře strávené dny. Něco se mi nelíbilo, z jiného jsem byla nadšená. Tak to chodí na každé společné akci. Nikdo se nemůže zavděčit každému, a proto nic nevytýkám a jen se spokojeně ohlížím zpět na krásné prožitý týden.

Hanka Steinerová

V pondělí 13. 5. jsme se vydali na sportovní kurz do kempu Pecka. Počasí jsme měli celkem pěkné, cesta docela rychle utíkala, i když to byl samý kopec.

Po příchodu do kempu jsme se ubytovali a vzápětí jsme začali plnit úkoly sportovního programu. Dny rychle ubíhaly. Vybíjenou vystřídala přehazovaná, poté následoval turnaj ve fotbale a všechno bylo moc pěkné. Ve středu jsme se vydali na hrad Pecka, kde jsme si udělali společnou fotku.

V kempu byla super trampolína, na které se vystřídali snad všichni! Ve čtvrtek bylo krásné počasí, a tak se někteří otužilci vykoupli v místním studeném koupališti.

Vše se s menšími problémy skvěle vydařilo a v pátek jsme šlapali, hurá, domů.

Romča Šmídová

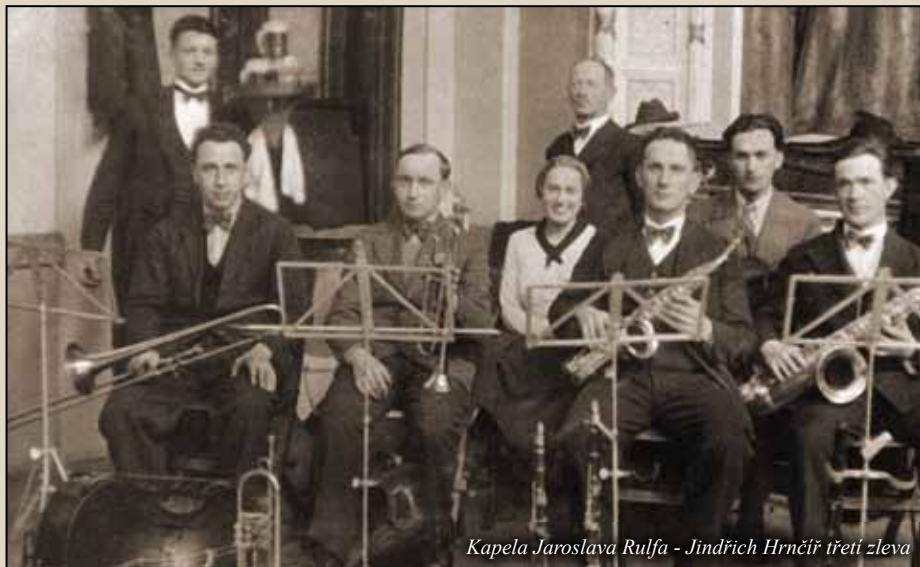
JINDŘICH HRNČÍŘ

VZPOMÍNKY NA MOJI HUDEBNÍ ČINNOST

K hudbě jsem se dostal takovýmto způsobem. V pololetních prázdninách II. ročníku měšťánské školy jsem jel se sestrou do Jičína do cirkusu Kludský a byli jsme u příbuzných, kde bratranec se učil doma na housle. Hrál první sešit Malátovy školy. Chvilí jsem ho pozoroval a zkusil jsem to také. Šlo mně to lépe než jemu, zalíbilo se mně to, že jsem na nic jiného nemyslel.

Už dříve jsem rád zpíval a nyní doma při zpívání jsem držel jednu špejli pod bradou (jako housle) a druhou v pravé ruce (jako smyčec). Moje touha byla: mít housle. Otec nejdříve nechtěl ani slyšet, až když nebožka babička se za mě přimlouvala, říkala otcí: „Ale Hrnčíři, kupte mu ty housle.“ Konečně si otec nechal říct a jednoho dne v únoru 1927 jel s koněm do Brtve a vzal mě s sebou. Nevěděl jsem proč, až jsme zastavili u jedné chalupy a otec šel dovnitř a já hlídal venku koně.

Když otec přišel, řekl: „Sem si půjdeš za dva dny pro housle, ale jestli mně nezahraješ za 14 dní „Anduličku“ (od Hašlera), tak ti je rozšlapu (to myslel žertem).“ Radost moje byla veliká, pro housle jsem si šel (stály tenkrát 400 Kč), dodnes na ně hraji, a podmínku jsem též splnil, koupil jsem si kuplet: Anduličku a opravdu jsem ji zahrál. (Jak, to se již nepamatuji, ale tenkrát podle mého to bylo dobré, hlavně že to otec rozpoznal, co to je.) Housle jsem měl od brtevského houslaře samouka i hudebníka p. Koláře, který vyráběl a opravoval housle, čela a basy i violy

Kapela Jaroslava Rulfa - Jindřich Hrnčíř třetí zleva

do blízkého i dalekého okolí, byl to výborný člověk, jako houslař s každou i malou opravou si dal velice práce, dokud to nebylo v takovém pořádku, jak si on přál. Škoda takových lidí. Ale přece tento „um“ z Brtve neodešel, druhým takovým houslařem jest pan Syrovátko.

Ihned jsem chtěl začít s učení na housle u hudebníka p. Al. Flugra, ale ten měl hodně žáků a stále mě odkládal. Ke kapelníkovi p. Jaroslavovi Rulfovi jsem nechtěl jít, neb hoši říkali, že je velice přísný. Přesto ale otec, který se s kapelníkem znal, mně to u něho vyjednal a já začal ještě v únoru 1927 chodit do hraní k němu do Horní Nové Vsi.

Doma jsem zatím došel asi do půl sešitu Malátovy školy (1. sešit) a chtěl jsem ve hraní pokračovat dál, ale p. Rulf řekl: „Kdepak hošíčku, začneme pěkně od začátku.“ Tak jsme začali znovu, ale za dvě hraní jsme stejně došli na toto místo. Chodil jsem dvakrát týdně po půlhodině. Tak jsem pokračoval, až jsem přehrál všech 10 sešitů mimo mnoha jiných hudebnin: duet, tercet, kvartet, různých skladeb pro jedny housle i tanečních a koncertních skladeb.

V roce 1928 na podzim jsem chodil hrát zdarma do biografu za plátno, tenkrát byl ještě němý film, při kterém se hrálo. Stávalo se, že při smutném ději se hrály kousky veselé a zase naopak.

V prosinci 1928 jsem šel jednou v sobotu k večeru odehrávat a místo domů mě vzal kapelník ke Krušinom v Horní Nové Vsi do divadla, kde se hrálo před představením v meziaktí a po divadle k tanci. Tam byl můj první honorář hudební: 20 Kč a navíc doma trochu kázání, že jsem měl přijít domů.

Ten samý rok na Vánoce jsem hrál I. housle v kostele o půlnoci a na Boží hod o mši. Však letos (vlastně loni, 1953) jsem vzpomínal, že jsme o půlnocní mši hráli tutéž mši od Kolaříka jako před 25 lety, to je před čtvrtstoletím, škoda, že to tak utíká.

V masopustě 1929 jsem měl jít hrát do plesu k Sehnalom v Dolní Nové Vsi, ale naši mě nenechali, že jsem moc mladý. Ke konci masopustu jsem přece směl si jít zahrát do merendy v Radnici (dnes v Kulturním domě, bývalý Lázeňský hotel). Hráló nás ve smyčcovém orchestru 16 hudebníků. Hrál jsem I. housle s kap. Rulfem, s panem Flugrem a s p. Vokrouhleckým. Hráló se do rána (5 hodin) k tanci a ráno se šlo do lokálu a k poslechu se hrálo dále. V 8 hodin ráno pro mě přišla matka, ale pořadatelé ji umluvili, tak šla domů, ale v 10 hodin, kdy pro mě přišla po druhé, jsem již musel domů. Jak tam druží hudebníci byli dlouho, již nevím, ale jistě do odpoledne, neb jak později jsem poznal, trvaly merendy i do pondělí do večera.

Po tomto masopustě jsem se začal na přání kapelníka učit na malý bubínek, asi 5x jsem šel odehrávat a již jsem musel hrát v dechové hudbě při průvodcích a koncertech. Bylo mně 14,5 roku a byl jsem strašně malý. Opravdový malý bubínek.

Bubínek jsem tloukl asi půldruhého roku a měl jsem se učit na klarinet nebo na trombon, ale mně se to nelíbilo a chtěl jsem se učit na křídlovku, to proto, že v té době přijednával kapelník na koncerty výborného křídlováka kapelník Hyršala z Chomutic a mně se to velice líbilo. Prosadil jsem přece svoje přání a v dubnu 1930 jsem si vypůjčil trubku (nástroj bývalé lázeňské hudby) a na Boží tělo ten samý rok jsem již na ni hrál o průvodě ze druhé křídlovky.

Potom mně kapelník vyjednal prostřednictvím nezapomenutelného vojenského kapelníka Al. Macha (který zde v Bělohradě byl v první světové válce ředitelem kúru a lázeňským kapelníkem) odehrávání u výborného solokřídlováka čet. F. Pšeničky od vojenské hudby ppl. č. 4 v Hradci Králové, kam jsem nějaký čas dojížděl.

Dechová kapela Jindřicha Hrnčíře, 1. květen 1953 před gymnáziem v Nové Pace

Dech. kap. J. H., 1. květen 1967 v Lázních Bělohradě

Hráli jsme dechovou hudbu a smyčcovou hudbu na různých příležitostech: na plesích, věnečkách i všech různých tanečních zábavách, při divadlech, po divadlech, v cirkusech, které sem zavítaly i zápasníkům: Frištenskému, Kočajovi i jiným. Kouzelníkům, provozochodcům i dobrým divadelním souborům k operetám. Na průvodech, koncertech, procesích a odvodcích branců do N. Paky a smutně na mnoha pohřbech. Též na sokolských cvičeních, dělnických i orelských výstupech i na maškarních průvodech jsme hrávali. Dvakrát jsme též hráli při svěcení kněží na primiciích (J. Lacinovi a J. Schnitterovi).

V roce 1934, ač se již dlouho bránil, musel založit kapelník jazz hudbu, neb byla stále vyžadována. Začalo se dosti úspěšně na čajích ve Svatojanském Újezdě a na jiných tanečních zábavách. V roce 1938 mně předal kapelník Rulf vedení hudby a následující rok 1939 jsme založili druhý jazz orch. KDK (Kroužek dobrých kamarádů) z hochů většiny svých spolužáků ze školy: Jan Vojtišek (housle), Adolf Vojtišek (saxofon, housle), oba jmenovaní byli v roce 1942 umučeni v koncentračním táboře, pak hrál saxofon J. Špringer, piano E. Rulf, J. Veber housle a já na trubku a housle. Při větších obsazeních jsme přibírali kolegu J. Vajse a J. Syrovátku - trubku aj., Václavíka - hoboj a čelo. Hrálo se dobře, denně se zkoušelo od 7 hodin do 1 hodiny večerní. V tomto obsazení se hrálo až v Jilemnici, Martinicích, Roztokách, Libštátě i jinde. V té době se s místními ochotníky pořádaly nejlepší kabarety: mikulášské i silvestrovské.

V roce 1941 byly zakázané taneční zábavy,

takže mimo pohřbů jiného hraní nebylo, až v roce 1942 jsme byli vyzváni lázeňskou komisí, abychom hráli v Bažantnici v letní sezoně na koncertech. Dali jsme tedy dechovou hudbu dohromady a začali cvičit dvakrát týdně v hostinci „Na Špici“ v Prostřední Nové Vsi. Bylo nás asi 30 členů. Solista na křídlovku byl a je do dneška kolega Jan Jenček, který se v roce 1940 vrátil domů z Prahy, kde byl jako hudebník z povolání. Hudba se líbila a snad i líbí dosud, ovšem někomu ano a někomu ne, neb každý má své přátele i nepřátele. Od roku 1942 jsme hráli jedenáct letních sezon, tedy každý rok mimo roku 1946, kdy zde hráli vojáci z Jičina. Každou sezonu bylo průměrně 15 dechových koncertů. V letech 1947 – 51 jsme hráli též ve čtvrtek odpoledne v Bažantnici na smyčcových koncertech. Ty se také těšily oblibě.

Ke konci války v říjnu 1944 až do února 1945 jsem byl nasazen na stavbu továrny v Adamově u Brna. Potom jsem byl přeložen do Račic u Smiřic na tužej práci, kde jsem byl do poloviny dubna, a pak jsem zůstal doma, neb se tušil konec války. Po dobu mé nepřítomnosti vedl ke vši spokojenosti hudbu kolega Jenček.

Od května 1945 po revoluci a po uvítání ruského vojska, francouzských, anglických i amerických zajatců, kteří prošli naším městem, byla hudba zaměstnána naplno. V revoluci byli zde ruští vojáci až od Moskvy, i hudebníci, a několik nám napsalo do pochodových knížek pár řádků na památku.

Od 1. 1. 1950 byla zrušena živnost kapelnická a z kapelníků se stali vedoucí hudby MSLH (Místní skupina lidových hudebníků). V roce 1952 se i tyto skupiny rušily a vstoupili jsme do ZK ROH SKP (závodní klub revolučního odborového hnutí sdružených komunálních podniků) v Lázních Bělohradě. SKP se změnilo od 1. 7. 1953 na OPK (okresní průmyslový kombinát), kde jsme byli do 31. 12. 1953. Od 1. 1. 1954 jsme u ZK ROH Mileta 04 Dolní Nová Ves.

Zapomněl jsem se zmínit, že za kapelníka Rulfa jsme byli též asi půl roku jako hudba „Národní gardy“ asi v roce 1935. Po celou dobu mé činnosti jsem jako i jiní členové vypořádával okolním hubám: v Nové i Staré Pace, Lomnici, Hořicích, Miletíně, Mlázovicích, Novém Bydžově i jinde.

Ve válce jsme hrávali několikrát koledy na věži místního kostela v dechovém kvartetu: dvě křídlovky, baskřídlovka a bastrombon, o Vánocích po půlnoční a na Boží hod ráno, tyto se lidem líbily a byly slyšet až u „Hůry“ nad Brtví.

Smutně se hrávalo o pohřbech hlavně kolegům hudebníkům. Pokud já hraji, vyprovodili jsme tyto hudebníky: činelistu Bareše z Bělohradu, basistu Fojta z Brtve, houslaře Koláře též z Brtve, houslistu Vokrouhleckého z Bělohradu, bývalého kapelníka Pecha, křídlováka Bartoníčka, houslistu Plecháče, violistu Ježka a křídlováka Ulrycha, houslistu Flugra jsme nevyprovodili, neb byl převezzen do kremace. Též jsme vyprovodili mladého nadějněho trumpetistu Jeníka Dlabu z Dolní Nové Vsi (18 let). A 15. února 1953 jsme doprovodili našeho bývalého kapelníka Jaroslava Rulfa, kterému mimo jiné jsme hráli u domu: Hornický chorál, Dvořákovo Largo z Novoměstské symfonie a Fibichův Poem, při pochovávání jsme mu hráli Schubertovo „Na moři“.

V říjnu 1945 (7. 10.) jsme vyprovodili zdarma na poslední cestě bělohradského rodáka, hudebního skladatele populární české muziky, Pan profesor v pekle a mnoho jiných skladeb: Karla Moora z bělohradského kostela na hřbitov byšický, kde blíže kostelíka sv. Petra a Pavla na své přání jest pochován. Při spouštění rakve do hrobu jsme mu zahráli jeho píseň „Zapadlo sluníčko“.

pokračování na straně 18

OLDŘICH NOVÝ A BĚLOHRAD

Nebyl to žádný krasavec, a přece patřil ve své době k nejoblíbenějším filmovým hercům. Těm, kterým ženy padají k nohám. Herec, zpěvák, režisér, dramatik, divadelní ředitel. Muž, který oplýval intelektem, šarmem a galantností.

Muž, který plnil romantické sny takřka na počkání a přitom je stačil okořenit jemným humorem.

Dokonalý gentleman, noblesní elegant a milovník, poslední lev salonů. I ta nejtvrďší moderní manažerka si ve skrytu duše musí přiznat, jak by ráda roztála nad sklenkou sektu a hlavně nad Kristiánovým hlasem: „Zavřete oči, odcházím.“

V polovině třicátých let se Oldřich Nový oženil. Vzal si dceru bankéře Wienera Alici, uměleckou fotografku. Protože nemohli mít vlastní děti, adoptovali tříletou holčičku Janičku. Tu Oldřich Nový bezmezně miloval a ona jeho. Říká se, že vztahy v rodině nebyly zas tak moc ideální - paní Alice na děvčátko žárnila a nikdy se nezbavila podezření, že Janička je ve skutečnosti potajmu narozenou dcerou jejího manžela...

Přišla nacistická okupace a s ní i pronásledování a likvidování Židů. O charakteru Oldřicha Nového svědčí skutečnost, že se s manželkou, poloviční Židovkou, nerozvedl. Jenomže norimberské zákony hovořily jasně a nekompromisně. Nový je v roce 1944 zatčen a odvezen do internačního tábora v Osterode v Sasku. Jeho manželka Alice putovala s transportem do Terezína. Protože nevěděl, jestli se odsud vrátí živý, rozhodl vzít svoji sedmiletou dceru Janu do Bělohradu a požádat přátele Lelkovy, aby se o ni postarali. Lelkovi měli jednoročního syna Osvalda a dceru Marii. Blondatou copatou Janu přijali za svou. Posléze odvezli Lelkovi holčičku na Luka pod Vřesníkem, kde měli dřtírnu skla.

Všechno nejprve vypadalo beznadějně, ale nakonec se všichni tři: Oldřich Nový, jeho žena Alice, které jinak neřekl než Lízinko, i dcera Jana, setkali po válce v Praze. Přežili!

Tady jsou vzpomínky na Oldřicha Nového a jeho pobyt/nepobyt v našem městě.

KOBLIHY JEDNA BÁSEŇ

Filmový a divadelní velikán jezdil do Bělohradu k Osvaldovi Lelkovi. Můj tatínek měl na náměstí cukrárnu a mimo dortů, cukroví, zákusků a zmrzliny dělal i koblihy. A právě koblihy byly pro Oldřicha Nového něco úžasného.

I dnes ho vidím u nás v krámě. Přišel ve světlých kalhotkách, semišovém saku, u krku typický šátek. Nenapodobitelným hlasem povídá:

„Pane Dejl, ty vaše koblihy, to nejsou koblihy, to je báseň!“

Zdeněk Dejl

NA SANÍCH DO HOŘIC

Za války jsem koňským potahem vozil materiál z bělohradského nádraží do glaspapírny Osvalda Lelka na Lukách pod Vřesníkem. Osvald Lelek byl velký fanda Oldřicha Nového, a proto, když v Hořicích dávali některý z jeho filmů - Kristián, Dívka v modrém, Eva tropí hlouposti, Roztomilý člověk a další - okamžitě jsme tam jeli. Osvald pečlivě zajistil pro všechny lístky, dokonce i místo pro koně v hospodě u Lenečků...

Na zimní vyjížďky do Hořic jsem si půjčoval krásně vypořstované sáně od Jarky Čerovského. Jedno nedělní odpoledne jsme za zvuku rolniček vyrazili. Oldřich Nový s dcerou Janou a Lelkova rodina. Nahore od Křížku se až na hořické náměstí silnice prudce svažuje. Bylo třeba brzdít a to si tenkrát vzala na starost paní Lelková. Železnou vidličku zavěšenou na háčku vahou svého těla brzdila naše sáně, až sníh odletoval od vidličky. Tenkrát jsme jeli do biografu, přes Miletín, kolem statku v Jeníkově, Doubravku, Klečkov a zpátky do Bělohradu. Naše zimní idylka na saních končila v Lázeňské ulici před Lelkovým domem.

Zima se překulila do jara a v květnu 45 Bělohrad slavil osvobození. V zámeckém parku se konala večerní slavnost. Na severní terase bylo provizorní podium. Oldřich Nový zazpíval píseň Jen pro ten dnešní den. Když byl asi v polovině, elegantním krokem, jenom jemu vlastním, mávaje nám, odešel. Byl to vlastně první playback, který jsme tenkrát mohli slyšet a vidět. Píseň doznívala z gramofonové desky...

Jiří Beneš

O PŘESTÁVCE BĚŽELY ZA MISTREM

Chodila jsem tady v Bělohradě do třetí měšťanky. Bylo to těsně před válkou a v naší dívčí třídě se rozneslo, že slavnej herec Oldřich Nový je na náměstí. Pár holek nás o přestávce ve třičtvrtě na deset běželo na náměstí. Mistr Oldřich Nový tam však už nebyl.

Měla jsem přeci jenom štěstí. Bydlel na staré poště u Malých a podle našeho baráku často chodil uličkou přes most kolem Zátíší do lázní.

Marie Maryška Klůzová

V JEDNOM KUPÉ

V našem baráčku v Havlíčkově ulici se semlelo věci! Ale o Oldřichu Novém nic, i když on často navštívil Bělohrad.

Mám však na Olřicha Nového jednu vzpomínku. Jel jsem vlakem, a dokonce jsme seděli v jednom kupé. Cestoval z Lázní Jeseník a naše rodina přistoupila cestou, na Ramzové. Měli jsme jako rodina železničáře druhou třídu, v té době nejvyšší, a tam jsme se setkali. My vystoupili v Hradci a mistr pokračoval do Prahy.

Byl příjemný, pořád se usmíval.

Jiří Vacek

JEN KRÁTCE

Někdy v padesátých letech byl Oldřich Nový hostem na nedělním lázeňském koncertě v Bažantnici. Přivezla ho tehdá luxusní volha, měl apartní, světlé sako. Pořadatelé byli požádán, aby krátce promluvil o našem městě. Mistr přistoupil k mikrofonu a pravil:

„Měl jsem rád Bělohrad!
Mám rád Bělohrad!
Budu mít rád Bělohrad!“

Václav Imlauf

CIGARETOVÁ ŠPIČKA ZE SLONOVINY

Syn pana Lelka, taky Osvald, který dělal v lázních, mi jednou daroval cigaretovou špičku s tím, že ji dostal jeho otec od Oldřicha Nového za to, jak se Lelkovi obětavě starali za války o jeho dceru. Cigaretovou špičku jsem měl řadu let schovanou. Nedávno jsem zjistil, že pár z 98 českých granátů, které špičku zdobí, chybí. Ale v Turnově, v družstvu Granát, mi několik menších i tři větší doplnili. Nic za to nechtěli, říkali, že je to pro ně čest dát špičku Oldřicha Nového opět do pořádku...

Vladimír Kunst

NORMÁLNÍ VĚC

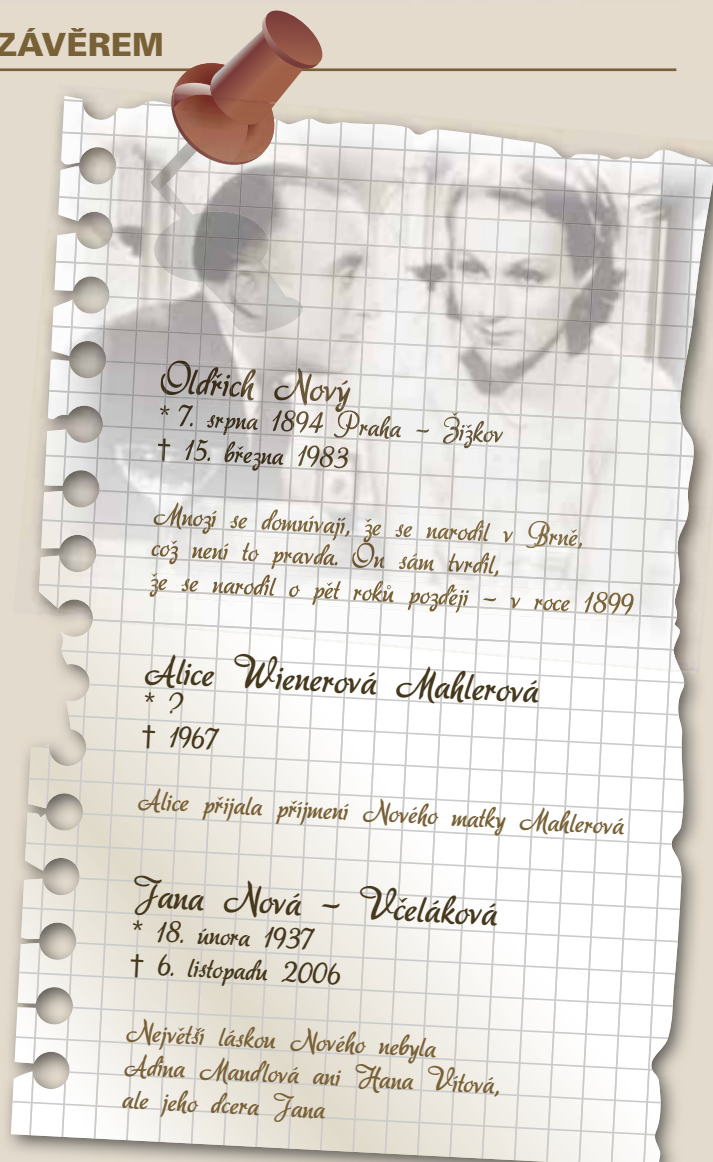
Pan Nový byl u nás naposledy i s manželkou v roce 1957. Docela přesně si to pamatuji. Zrovna jsem měla maturitní týden. Naši byli v Bažantnici na tenise a tak jsem tam Nové za rodiči vedla. Co se týče Jany a jejího válečného pobytu u nás, nikdy jsme o tom nemluvili. Až to sama Jana prozradila v nějakém rozhovoru. Naše rodina to vždycky považovala za samozřejmost, byla to tehdy úplně normální věc.

Marie Lelková - Ciupová

Eduard Čeliš,

foto: Ladislav Stuchlík, Jaroslav Voves, filmový archiv a autor;
použité materiály: Robert Rohál: Svědníci a první milovníci

ZÁVĚREM

ŽIVOTEM S HUDBOU

Josef Hušek

*Ať cokoliv souží tvoji mysl,
byť humor tvůj nadobro již zkysl –
vezmeš nástroj, zahraješ si vesele
a hned zmizí trampoty a svízele.
(motto kroniky bělohradské kapely)*

Již několik generací je dům pod více než staletou lípou domovem rodiny Hušků. Od jara do podzimu kvetoucí zahrada nenechá nikoho projít kolem bez povšimnutí. Dům svoji současnou podobu získal ve 30. letech minulého století, kdy se přestavbou z malé roubenky rozrostl v pěkně rozlehlé stavení, které si zachovalo svůj původní ráz.

Pane Hušku, v tomto domě žijete celý svůj život, jak vzpomínáte na své dětství?

V paměti mám hlavně své kamarády z Prostřední Nové Vsi a své spolužáky. Většina z nich už není mezi námi. Hráli jsme na „plácku“, krejčí pan Roudný nám ušil kopací „hadrák“ a i on si s námi někdy zakopal. To aby si od té krejčoviny protáhl tělo. Když v zimě mrzlo, plácek se polil a my jsme měli kluziště. Bruslili jsme na botách, teprve později mně otec koupil „šlajfky“. Ty se k botě přivázaly provázkem a už se jelo. Skoro všichni kluci jsme byli v Hasičském sboru. Bylo to před blížící se válkou, dostali jsme dřevěné pušky a takto vyzbrojeni jsme jeli na žebříňáku do Tample na hasičskou přehlídku. Z toho mám ještě fotku. Ale nebyly to jen hry a zábava. Když jsme přišli ze školy, měli jsme já i moje tři sestry rozepsané úkoly, co máme v hospodářství udělat. Každý měl svoji povinnost.

„Dr. aneb za peníze se nedá všechno koupit“ 1946

Chlapecký hasičský sbor v roce 1938

Kdy jste poznal, že hudba bude vaší celoživotní zálibou?

Můj tatínek od svých dvaceti let prošel několika bojišti I. světové války, domluvil se maďarsky, německy i italsky, celý život pracoval v zemědělství, nejprve na svém, pak v JZD, ale láska k hudbě ho nikdy neopustila. Jako mladý začal hrát v hořícké kapele, a když se přiřazenil do Bělohradu, hrál nejen s Rulfovou kapelou, ale později i s dalšími. V tom jsem vyrůstal. Otec říkával: „S naším hospodářstvím se neuživíš,

musíš se naučit na něco hrát, aby sis přivydělal.“

V 5. třídě jsem začal chodit na piano k paní Ludvíkové, a když jsem vyšel ze školy, začal jsem se učit u pana Materny na lesní roh. Nedlouho potom jsem už hrál na svém prvním koncertě v Bazantnici. Ještě teď si pamatuji jména muzikantů této kapely: kapelníkem byl Hrnčíř, na křídlovky hráli Jenček, Syrovátka, Jirutka, Groha a jeho syn Jindřich. Na s-trumpety Hrnčíř a Bartoniček, na trombony Groha a Zejfart, na bas-trumpety bývalý kapelník Rulf, na flétnu Fojt, na klarinetu Vajs, Hušek st., Štěrba a Lánský, na bas-křídlov-

Čestná stráž v roce 1948 před XI. všesokolským sletem. Zleba: Hušek, Stárek, Hofman.

ky Vinčálek, Špür, Václavík, Pech, na heligon Kraus, Šulc, na bicí Stránský a Merta z Lánů, na činely Bareš, na lesní rohy Materna, Hlavatý a Hušek ml. Tak to byla moje první kapela. Hráli jsme při různých příležitostech, jako třeba při oslavách, průvodech, na 1. máje, při procesích, při divadlech, na cvičicích sokolských i orelských, odvedence jsme doprovázeli při odvozech do Nové Paky, ale taky při pohřbech.

V kronice bělohorské kapely, kterou začal psát Alois Flugr a po něm už jen kapelník Jindřich Hrnčíř, je vzpomínka na pohřeb hudebního skladatele Karla Moora: V říjnu 1945 jsme vyprovodili na poslední cestě bělohorského rodáka, hudebního skladatele populární České suity, Pana profesora v pekle a mnoha jiných skladeb z bělohorského kostela až na hřbitov byšický, kde blíže kostelíka sv. Petra a Pavla na své přání jest pochován. Při spouštění rakve do hrobu jsme mu zahráli jeho píseň „Zapadlo sluníčko“.

Při XI. sletu 1948 na zájezdu do Lidic - Hušek, Hrnčíř, Beneš

Vy jste ale taky hráli taneční hudbu na zábavách.

V Bažantnici se hrála taneční hudba třikrát týdně, naše kapela z toho dvakrát. A vždycky bylo plno. Populární byly letní karnevaly, to se sjela spousta lidí. Prostředí Bažantnice mělo krásnou atmosféru, která se nikde jinde nenajde. Lázeňáci, místní lidé i lidé z okolí, nejen omladina, ale i starší si přišli zatančit při hudbě, kterou měli rádi. Byly to tehdejší šlágry, polky, valčíky, tanga, waltz, ale i nové moderní rytmy, které jsme taky hráli. Jednou nás slyšel hudební skladatel Jiří Sternwald, který sem jezdil už za války. Nedalo mu to a začal s námi cvičit rytmus rumbly, to byla u nás novinka. Tehdy s námi začali hrát už i mladší muzikanti, jako na příklad Václav Špür, František Munzar, Standa Břeský, Jiří Špür z Lánů, stále s námi hrál Josef Syrovátko a u piana se střídali Václav Hlavatý a Josef Špringr. Já jsem hrál na harmoniku a na bicí, někdy jsem si i zazpíval jako sólista.

Pěveckou průpravu jste měl už od dětství, kde jste začínal?

Začal jsem zpívat v dětském sboru u Václava Voltra, pak jsem přešel do mužského sboru Malát, který vedl pan učitel Fól. Později jsem si zazpíval v kostelním sboru, ale to jen příležitostně, například při půlnočních o Vánocích.

Prostná mužů před XI. všesokolským sletem za sokolovnu

Romeo a Julie - Macháček, Hušek, Šafiř

Ale tímto výčtem vaše aktivity nekončily. Co Sokol a divadlo?

Do Sokola jsem chodil od dětství, prvním naším cvičitelem byl pan učitel Kozák. Cvičil jsem na posledním Vsesokolském sletě v Praze na Strahově v roce 1948. Při návratu jsem doprovázel cvičence na klavír, to jsme ještě neměli reprodukovanou hudbu. Ale cvičit jsem nepřestal, ani když už Sokol dostal jiný název. A divadlo? To mě taky bavilo. Raisovo ochotnické divadlo mělo početný soubor a rozmanitý repertoár. První představení, ve kterém jsem hrál, byla hra „DR aneb za peníze nelze všechno koupit“. Hru režíroval Josef Života, moji manželku hrála tehdy už zkušená divadelnice paní Lída Mistrová. V dalších představeních se v době, kdy jsem hrál, vystřídal režiséri paní Rulfová, pan Turek, pan Babka a pan Vlach. S panem Vlachem jsme nacvičili hru „Dům u doktorů“, s kterou jsme jeli do Vysokého nad Jizerou. V této hře byla mojí partnerkou Alena Miřková – Kaudlová. Hrál jsem i ve hře Charleyeova teta. Hráli jsme hry veselejší i vážnější, jako např. „Veselé paničky Winsdorské“, „Vlci a ovce“, „Romeo a Julie“, „Lakomec“, „Blázen a princezna“. Poslední byla „Svatba v Malinovce“. Divadlo nás bavilo, zažili jsme dost veselých příhod, byli jsme mladí a těšilo nás, že i obecenstvo bylo spokojené a návštěvnost hojná.

Vrat' me se v závěru vyprávění ještě k hudbě, jak dlouho trvalo vaše muzicírování?

V Hrnčířově kapele jsem hrál od roku 1944 do roku 1969. Když v roce 1969 Hrnčířova kapela skončila, hrál jsem od roku 1973 až do roku 1990 s Novopackou dechovkou, kterou řídil pan Stuchlík z Pecky. V této kapele jsem hrál většinou na bicí. Jezdili jsme po koncertech, hráli jsme v Poděbradech, ve Špindlerově Mlýně, podnikali jsme i delší zájezdy, na příklad v NDR jsme byli na několikadenním zájezdu. Ještě nějaký čas jsem chodil hrát do kostela na varhany, ale najednou toho bylo moc. Celý život jsem dělal v zemědělství, jezdil jsem na traktor a tak se přidaly i zdravotní problémy, no, kdo je v tomto věku nemá? A tak se věnuji jen tomu, co je nezbytné, tedy práci kolem domu. Zahradku obstarává moje žena Jiřinka. Těšila se do důchodu, že bude mít víc času na kytičky, je to její radost. Ona je mojí životní oporou, ve všem mně pomáhá, je hodná a pracovitá, stará se, abychom měli pěkný domov. Taky občas přijedou dcery s rodinami, to nás potěší. Hudbu si teď dopřávám jen z poslechu, hudbu mám rád pořád, vždyť mě doprovázela celým životem.

Pane Hušku, děkuji vám za zajímavé vyprávění. Přeji vám pevné zdraví a stálou radost ze života.

Hana Friedrichová, foto: archiv Josefa Huška

Na věnečku v Tetíně 1. 1. 1968, poslední kapela J. Hrnčíře

VELKÁ VODA

dne 2. června 2013

I u nás na Bělohradsku, tak jako jinde po celém Česku, panovalo v květnu deštivé a chladné počasí. Zem byla vodou nasáklá natolik, že celonoční déšť na 2. června zapříčinil vzdušný výhled všech řek v zemi a i našich potůčků, potoků a Javorů. Voda se vylila z koryta. A zatímco jinde v Čechách a Evropě kolem Dunaje a Labe povodeň zapříčinila obrovské materiální škody, u nás to tak dramatické nebylo.

Lhota - nádraží

ŠÁROVCOVA LHOTA

V této vesnici povodňová situace byla nejhorší. Právě u této vsi se do rozvodněné Javorů vlévá též rozvodněná Heřmanka a tak červenou vodou pak byly zaplaveny sklepy a přízemí domů kolem nádraží, školy a obecního úřadu. I silnice na pravém břehu toku u mostu byla pro nízká auta neprůjezdná. Koleje železniční trati byly pod vodou, od nádraží až k hájence a silnici do Ostroměře byla obrovská laguna. Situaci zde zhoršila i voda Chotečského potoka.

Lhota - u školy

BRTEVSKÝ POTOK

Tento spíše jen potůček, který po většinu času pod lesem v „Betlémě“ napájí studánku U Salvátora a který žádné obavy nezbuzuje, se opět po čase projevil jako dravec. Stejně tak jako v květnu r. 2007 opět propláchl dvorek domku Holanďana čp. 54 – a naštěstí tentokrát nevnikl do domu, potrhal silnici v obci a přeplnil Pardoubek. Voda z něho pak přetékala přes splavici hráze v takovém množství, že trubka pod míletínskou silnicí u lázeňského Stromu života ji nestačila pobrat a voda přetékala přes silnici do Bažantnice. V Brtvi z příkopku u Fiedlerových se po záplavě vybralo 9 tun štěrku a kamení.

Brtev

Brtev

JAVOŘSKÝ POTOK A DOLNÍ JAVOŘÍ

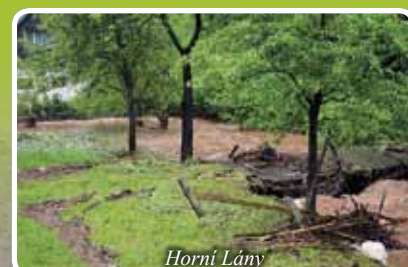
Javořský potok kulminoval v časných ranních hodinách. Malý průměr roury pod silnicí mu nestačil a voda se rozlila po vsi. Natekla na dvůr u Kociánových a vnikla jim do stodoly. I u dalšího domku na kraji vesnice udělala drobnou škodu.

Dolní Javoří

HEŘMANKA A LÁNY

I když Heřmanka zahrozila, žádnou velkou škodu nenadělala. Pouze v Horních Lánech přeskočila mostek a rozthala dříví po louce.

Horní Lány

Pardoubek

NA BĚLOHRADSKU

VODA V BAŽANTNICI

Na mnoha místech Bažantnice se vytvořily laguny. Bylo tomu tak u hudebního pavilonu, na tenisových kurtech, zaplavena byla louka pod minigolfem a zaplaven byl i les za bývalou rybníční hrází nad fotbalovým hřištěm a tenisovými kurty. Rozlila se na tenisových kurtech a zaplavila fotbalové a volejbalová hřiště. Tam byl úplně zatopen kamenný stůl, zatopena byla i hlavní příchodová cestička od Karlušky do Bažantnice. Voda tak částečně obnovila mnohá staletí vysušený rybník **Sklepník**. Bylo tolik vody, že s vodou byly problémy u domu „U Císařů“ čp. 102 a dokonce voda po mnoha letech protékala máchadlem!

Pod Bažantnicí u bývalé rybníční hráze (po níž vede přístupová silnice z D. N. Vsi na Byšička) potok z Brtve ve spojení s Dubovcem vytvořil lagunu, která připomněla bývalou slávu rybníka kdysi zvaného **Nový bělohradský**. Stejně tak tomu bylo i u Hamerského mlýna, kde tamní laguna částečně obnovila též dávno vysušený rybník **Hamerský**.

Nedělní koncert v Bažantnici

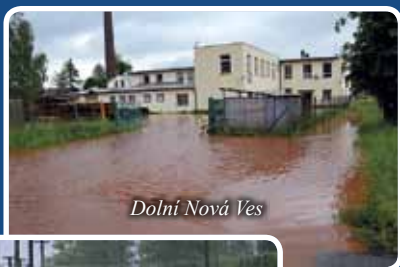
Volejbal a fotbal se nehraje

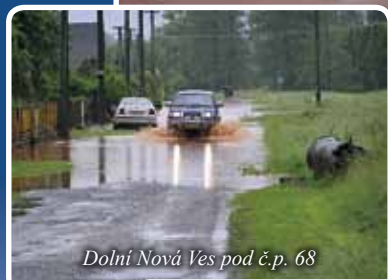
Vodní pólo na trojce

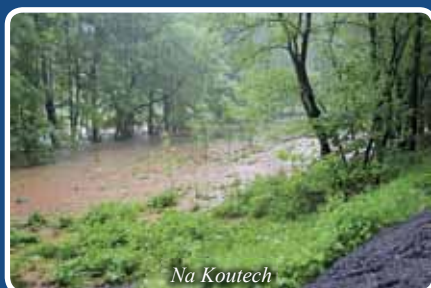
U Hamerského mlýna

Dolní Nová Ves

Dolní Nová Ves pod č.p. 68

Na Koutech

JAVORKA

Před tím, než Javorka dosáhla obydlené části Horní Nové Vsi, zatopila Kouty a vytvořila rozsáhlou lagunu. Tak by to mělo vypadat. Voda by se měla rozlít v takovýchto záplavových lukách a zbrzdit se. Pak by nenadělala škodu.

Možná i díky tomu bez velkých obtíží protekla Horní Novou Vsí, Prostřední Novou Vsí a městečkem, vystrašila obyvatele na samém konci Dolní Nové Vsi. Tam se již vylila z koryta a silnice na levém břehu od čp. 68 dále k jihu byla zatopena. Až na zatopené sklepy těchto domků žádnou velkou škodu ale nenadělala. Vnikla i do bývalé textilní továrny, dnes provozovny firmy Amadea.

HISTORIE POVODNÍ NA BĚLOHRADSKU

Zaznamenaná je povodeň z ledna r. 1846, zaznamenaná je i doposud největší povodeň v našem městě z 27. května 1897. Té předcházela průtrž mračen nad Staňkovem a Vidonicemi s následným protržením hráze peckovského rybníka. Povodňová vlna pak zasáhla Bělohrad. Kam až hladina vody dosáhla, to ukazuje vytesaná ryska na kameni bývalé stodoly čp. 44 (bývalá restaurace U Lípy) tam hned u lávky přes Javorku. Do této „stoleté vody“ dnes ale ještě mnoho scházelo.

Pro Šárovcovu Lhotu historie zaznamenala velkou povodeň, ke které došlo v r. 1626. Kronikář zaznamenal, že: „1626 dne 13. července okolo 24té hodiny bylo veliké hřímání a přival. Ve vsi Lhotě Šárovcově chalupy blízko řeky voda bořila a brala a jinde též mnoho škody udělala.“

Není vyloučeno, že současná povodeň úroveň tehdejší jistě dosáhla.

Měření průtoku vody na stanicích v Lázních Bělohradě. Tři nejvyšší průtoky:

3. 3. 1933 - 26 m³/s

6. 2. 1946 - 19 m³/s

2. 6. 2013 - 18 m³/s

*Josef Špůr; Ladislav Stuchlík,
foto: Ladislav Stuchlík, Václav Lejdar*

Dolní Nová Ves

HISTORIE TURISTIKY V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ

„Turistika je krásná věc. Odepřít si prchavý požitek, ukládat korunu ke korunce a hajdy jednou za rok do českého světa, je odměna nejkrásnější. Žádný peněz, poctivě prací vydělaný, není vydán na ten či onen zájezd zbůhdarma.“

Václav Pech, 1949

Město Lázně Bělohrad, proslulé turistickou cestovní kanceláří HOŠKA – TOUR, má v tomto oboru dlouhou tradici. Už mnoho let před světovou válkou usilovali zdejší nadšenci o povznesení krásného podkrkonošského kraje a sdružovali se v Okrašlovacím spolku v Bělohradě. Aby usnadnili procházky na oblíbená místa, značkovali a udržovali v dobrém stavu dvě stezky: první na Zvičinu a druhou na Krkonošskou vyhlídku. Kam nemohli dát značku, tam usazovali pískovcové ukazatele. Spolek vydal mapku a pořádal vycházky do okolí. Ředitel měšťanské školy Alois Hoch organizoval hromadné zájezdy do širokého okolí a vydal průvodce Bělohradem.

Hojně propagoval turistiku také obchodník Jindřich Pižl. Sám podnikl mnoho cest do ciziny a díky němu byly zdejší značkové cesty v dobrém stavu a Bělohrad byl v tomto podnikání jedním z prvních v době, kdy turistika nebyla ještě tak rozšířena. Pečlivým ochráncem značkových cest byl také František Žďárský.

Odbor Klubu českosl. turistů vznikl v Bělohradě teprve od 18. ledna 1927, mnoho zdejších občanů bylo proto členy odboru královédvorského. Pracovali na zřízení a udržování turistické chaty na Zvičině, pojmenované později Raisovou chatou KČST. V předválečné době bývala místními Němci každý rok vytlučena a demolována, klid jí zajistilo teprve pojištění u německé vídeňské pojišťovny.

Místní odbor KČST se pustil od roku 1927 s velkou energií do práce ve prospěch turistiky a propagace Raisovy krajiny. Nákladem 28 000 Kč byla upravena velká část Raisovy stezky před Vřesníkem. Stezka z Bělohradu přes Bukovinu na Krkonošskou vyhlídku a do Pecky byla úředně pojmenována po J. Pižlovi stezkou Pižlovou. Z Libína byla vyznačkována od Jiráskova pomníku přes Bělohrad na Krkonošskou vyhlídku stezka Kurkova,

Jaroslav Kurka byl dlouholetým předsedou odboru KČST. Mimo těchto byla ještě okružní cesta na Miletín a zpět. Celkem odbor připravil a udržoval 50 km značkových cest pro návštěvníky Bělohradu.

Turistický odbor pořádal kulturní přednášky, promítání filmů, uveřejňoval obrazy, fotografie a mapy na různých výstavách i v obrázkových časopisech, vydal průvodce Raisův kraj – Bělohradsko – Podkrkonoší s pětibarevnou mapou. Zúčastňoval se lyžařských zájezdů a propagoval Raisův kraj a hlavně Raisovu stezku populárními chodeckými závody, konanými i za účasti vojska.

Velmi oblíbené byly pravidelné celodenní zájezdy a polodenní procházky. Kniha zájezdů ze 40. a začátku 50. let s ilustrací J. Životy je velice zajímavým dokumentem a živým svědectvím o poválečné době. Častým cílem zájezdů byly Krkonoše, Český ráj, Jizerské hory, kraj B. Němcové a A. Jiráska. Jezdilo se do jižních a středních Čech, ale i na Moravu a na Slovensko. Lidé putovali otřesení po čerstvých stopách válečných hrůz, procházeli s hlubokým pohnutím terezínským ghettem, se slzami v očích bývalými Lidicemi a Javoříčkem. V Lánech a v Sezimově Ústí se s úctou poklonili u hrobů prezidentů T. G. Masaryka a E. Beneše. Všimli si úpravy parků, žasli nad uměleckým bohatstvím zámků, které zůstalo uchráněno před nacisty. Hodnotili čistotu měst, upřímně se radovali z pohádkového poválečného rozmachu obuvnického průmyslu v Gottwaldově. I z toho, že v Jizerských horách už nemusí lámat němčinu a že jsou vítanými hosty ve svých, českých Krkonoších. V horách viděli opuštěné, vysídlené domky. Tajili dech nad krásou podzemí Moravského krasu a čerstvě objevených Javoříčských jeskyní.

Své dojmy a zážitky zapsali pečlivým písmem Frant. Sehnal, Zdeněk Klůz, Václav Pech a mnoho dalších, i lázeňští hosté. Důležitým dokumentem jsou pro nás důkladně vedené sešitky jednotlivých zájezdů, se jmény účastníků, údaji o trasách, o počasí, a s razítky z navštívených míst. Velkou vypovídací hodnotu mají i fotografie KČST ze 30. a 40. let 20. století. Turisté jsou lidé pohodoví a tak na nás hledí spokojeně a usměvavě tváře. Můžeme jen žasnout nad oblečením. Turistických výslapů se účastní elegantní ženy v sukních, některé v dlouhých kabátech, na hlavě slušivé kloboučky. Vedle sportovně oblečených mužů vidíme jiné v oblecích, s kravatou, na hlavách klobouky. Turistické vycházky byly nejen sportem, ale i důležitou společenskou událostí.

Do náplně činnosti KČST, který byl později jako sportovní odbor včleněn do bělohradského Sokola, patřily nejen zájezdy, ale i pracovní brigády, např. kopání pro vodovod se na Zvičině 25. dubna 1948 účastnilo 29 lidí. Vděčnost všech účastníků zájezdů patřila vždy zkušenému Jiřímu Vinčálkovi, který sklízel velkou chválu za obětavost a svědomitost, s níž zájezdy připravoval a vedl.

Masarykova studánka

Chodecké závody

Na Sněžce

8.5.1949:

Kolik jen krás jsme v ten den uviděli přesto, že v ráji bylo trochu zima: však příští rok kdybych měl revma s ischiasem, tak jedu určitě zas do přírody s nima.

A co se tak nejmíc asi líbilo? Jak se můžete ptát, můj Bože, Hladovým dobrý oběd pod Troskami – a tetě Křópalce to Adamovo lože.

Tož buďte zdraví v Bělohradě! Bylo nám s vámi prima – a za rok zase nashledanou se těší hosté a s nimi Pepík Šima.

Pan Vinčálek z Bělohradu, všech turistů kapitán, vozí lidi autokarem, každý jede jako pán.

Nasedli jsme, jeli dále, přiši, jaképak fraky, proto jsme se zastavili v Horkách u Staré Paky.

Tak to celé cestování byla samá žranice v boudách, autu, na silnici, až mě bolí zadnice.

Ne od jídla, od sezení mám vám tohle trápení: turisté, ti prý maj chodit a ne být jen vození!

Dojeli jsme šťastně domů, přesně, jak nám plán byl dán. Zdar, zdar panu Vinčálkovi! Ať žije náš kapitán!

Antonie Vanišová,
foto: archiv Jiřího Vinčálka

„A zveme taky všecke srdečně, kdo be měl možnost zhlidnót našo krásno Hanó. Až přendó na Hanó, tož dostanó bochte slany, makem, sérem posepany!“

„Zájezd byl Jiřím Vinčálkem dobře promyšlen a připraven, organizace celé výpravy byla bezvadná. Proto jsme se mohli cele věnovat vnímání krás, kterých jsme všude tolik nalézali. Všechny ty nezapomenutelné dojmy se slévají v jediný mohutný a skvělý souzvuk. Bylo to krásné, čisté a silné!“

Karel Kvasnička

„Až budu doma, zavřu oči a opět si představím tu velebnou krásu Krkonoš. Člověk tu poznává, jak málo záleží přírodě na lidských zlobách a malých hněvech – v té vůni a zpěvném klidu přírody nabírá člověk sil k novému zápasu a pevněji věří v budoucnost svou a celé naší krásné vlasti!“

„Kdo vylíčí pocity, jež zmitají duši turisty! Holé strmé skály tě přitahují do svého náručí, toužíš stále výš a výš a přitom cítíš svou nepatrnost a ubohost tváří v tvář nekonečně krásné a nezbadatelné přírodě a zároveň vděčnost za všechnu tu nádhery, za všechnu tu velikost, kterou je ti dovoleno svobodně vnímat!“

Táboření u větrného mlýna u Borovnice

Koloběžkové závody

Župní valná hromada v Lázních Bělohradě

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ DNES

V novodobých dějinách byl opětovně založen Klub českých turistů v Lázních Bělouhradě současným předsedou Lubomírem Hoškem v roce 2000. Již v roce 2001 uspořádal za spolupráce okolních klubů mezinárodní turistický pochod „Za posledním puchýřem“, který se pořádá na závěr sezóny na různých místech naší republiky. Této akce, která byla v anketě vyhodnocena jako nejlepší v posledním desetiletí, se zúčastnilo přes 2 000 turistů. Tento počet účastníků je druhý nejvyšší v třicetileté historii této akce. Další velkou akcí byl Letní turistický sraz, který se uskutečnil v červnu 2008. Ve čtyřech dnech, opět za pomoci turistů z okolních odborů, poznávalo více než 500 turistů naše krásné Podzvičínsko.

V současné době žije všech 41 členů bohatým klubovým životem.

Je 28. května, venku je již týden chladno jako v zimě, prší a podle předpovědi počasí se to v nejbližší době nezlepší. Počasí, že by ani psa ven nevyhnal, prostě právě turistické. A tak si o turistice alespoň povídáme s Františkem Václavíkem (70) a Václavem Kuntem (75).

Co se skrývá pod pojmem současný Klub českých turistů Lázně Bělouhrad?

Nejprve jsme se účastnili tady s Frantou Václavíkem pochodu na Zvičinu, kterou pořádal Luboš Hoška, říká Václav Kunt. Brzo ráno jsme vyrazili nahoru a trčeli tam celý den. Dorazilo asi deset účastníků a my mohli jít domů. Cestou jsme se stavili na Vřesníku, nebo na Bezníku, dokud to tam fungovalo. Jednou, když jsme byli nad Bezníkem, Franta zavětlil a povídá „na Bezníku zabíjejí prase“, tak jsme tam šli a byla to pravda. Bezvadný.

Časem povídáme Luboši Hoškovi, něco by to chtělo, nějakou hlavičku, organizaci. A on, že nemá čas, ale že nám všechno vytiskne, ať si to děláme sami. Vlastně za to může hlavně Luboš Hoška. Přípravoval velkou mezinárodní akci „Za posledním puchýřem“ a potřeboval pomocníky a organizační zaštitění. V Bělouhradě nás v roce 2001 díky tomu začalo asi osm. Dala se dohromady základní parta, na tu se postupně nabalovali další, až do dnešního po-

čtu. Většinou se pořádají jednodenní turistické vycházky. Ráno se sejdeme na nádraží a jedeme na místo startu, večer pak zase vlakem zpět. Měli jsme i dvoudenní zájezdy, například do Vídně, nebo výstup na severočeský vrchol Lovoš u Lovosic s přespaním na vrcholu. Letos jsme do programu zamíchali i dvě akce pro děti. Jednu máme svou, cílem je řepařská drážka u Kolína a jedné se účastníme v Lomnici. Máme letos i jednu větší akci tady v Bělouhradě. V sobotu 22. června uspořádá bělohradský klub oblastní turistickou akci k 125. výročí založení KČT. Na účastníky čekají pěší trasy na 9, 12, 18 a 35 km. Cykloturistické trasy jsou 25 a 50 km. Všechny trasy jsou vedeny severně od Lázní Bělouhradu směrem na Krkonošskou vyhlídku, Pecku a Zvičinu. Na akci zveme všechny příznivce turistiky. Každoročně pořádáme také pochod k prameni Javoroky.

Prostě na konci roku každý napíše návrhy a ty se podle možnosti realizují.

Máme jakýsi zúžený výbor: Mírek Krch, Jiří Pech, Franta Berný, Franta Václavík, Václav Kunt a Vlastík Hofman, kteří akci připraví a pošlou pozvánky. No a na ostatních je pak účast. Chodí s námi i řada neregistrovaných. Žádné skutečné činovníky nemáme, výlety si hradí každý sám. Na nádraží se spočítají lidi, vyberou peníze, koupí lístky a jedeme. Žádný majetek organizace nemá. Akorát na náměstí máme skříňku, do které dáváme akce a Květa Víchová dělá perfektně kroniku.

Prohlížíme vandrovnickou knížku Václava Kunta. Razítka, fotky, účtenky vydávají svědectví nejen o našlapaných kilometrech, ale i o společných zážitcích a přátelství. Přátelství lidí, kteří se ráno sejdou na nádraží a večer s posledním rozloučením se těší na příští společné vycházky.

5. 5. 2007 ČESKÝM RÁJEM

První společný výlet. Vlakem do Libošovic, přes Kost, Drábské světničky a v Březině jsme zase nastoupili na vlak. Další výlet byl do Vídeňského lesa. Spali jsme v Třebíči a ráno autobusem do Vídně. Tam dávají takové krásné medaile, kvůli kterým se tam jezdí. V Třebíči na ubytovně jsme spali na takové půdě, na kterou se lezlo prudkým schodištěm skrz průlez. Byli tam s námi dva hoši někde z Ústí nad Labem. Ráno, když jsme v pět hodin vstávali, sebou jeden z těch hochů praštil v epileptickém záchvatu. Přijela pohotovost. Paní doktorka byla pěkně festovní, vylezla nahoru a hocha ošetřila. Ale dolů jí to nešlo, pořád se šprajcovala v tom průlezu. Říká: „Hoši, budete mně muset dát první pomoc.“

16. 4. 2011 KUNĚTICKÁ HORA

25. 6. 2011 LOVOŠ

30. 6. 2012 ŘÍP

30. 6. 2012 OKOŘ

20. 7. 2012 HANIČKA

18. 8. 2012 KOCÁBA

Klub Českých turistů Lázně Bělohrad - Kalendář turistických akcí

I. pololetí 2013

DATUM	AKCE	POŘÁDÁ	POZNÁMKA
12. ledna 2013	Zimní přechod Staropackých hor	KČT Nová Paka	
26. ledna 2013	Výroční setkání bělohradských turistů	odpolední procházka na Byšička	
16. února 2013	Zimní výstup na Tábor	KČT Lomnice n. P.	
9. března 2013	Turistika Škrovádským údolím, Slatiňany	V. Kunt	Odložená akce ze 6. 10. 2012
23. března 2013	Návštěva Byšiček - tentokrát nikoliv těch u L. Bělohradu	J. Pech	
6. dubna 2013	Čertovy hlavy – Liběchov	Zd. Glovan	
	Rohoznický Darmošlap	Rohoznice	
20. dubna 2013	Rovinatým Polabím, z Kostomlat n. L. – do Lysé n. L.	F. Malenický	
	Žacléř – Hornický skanzen	CK Hoška Tour	
4. května 2013	Žitava – Grabštejn – Hrádek nad Nisou	V. Kunt	
18. května 2013	Okolo Drábských světniček, z Březiny do Březiny	J. Pech	Odložená akce ze 14. 7. 2012
25. května 2013	Cesta pohádkovým lesem	akce KČT Lomnice n. P.	akce pro děti
1. června 2013	Litice, Potštejn, Doudleby n. Orlicí	M. Krch	
	Kouzlo Saského Švýcarska	CK Hoška Tour	
15. června 2013	Bezděz – Máchovo jezero	CK Hoška Tour	
22. června 2013	Putování Raisovým krajem	L. Hoška	Oblastní akce ke 125. výročí KČT
29. června 2013	Jizerské hory, Josefův Důl – Bílý Potok	V. Kunt	

II. pololetí 2013

DATUM	AKCE	POŘÁDÁ	POZNÁMKA
6. července 2013	Liberec – Ještěd - Pláně – Hodkovice nad Mohelkou	V. Říha	
13. července 2013	Kolínská Řepařská drážka	M. Krch	parní vláček / rodiče s dětmi
20. července 2013	Praha – Slapy (parníkem) – Štěchovice (NS podél Vltavy)	V. Večerník	
3. srpna 2013	Libošovice – Čertoryje – Hrubá Skála – Sedmihorky	J. Pech	
17. srpna 2013	Kocába II	M. Krch	
31. srpna 2013	Hrabačov – D. Štěpanice – Benecko – Žalý – Vrchlabí	M. Krch	
	Polské Krkonoše	jednodenní zájezd CK Hoška Tour	
14. září 2013	Jak se daří vínu v Mělníku (Kokořín)	jednodenní zájezd CK Hoška Tour	
28. září 2013	Ústí n. Labem – Větruše (rozhl.) – Střekov	V. Kunt	
12. října 2013	Sázava II	V. Kunt	
26. října 2013	Průrva Ploučnice	V. Lánská	
2. listopadu 2013	Poslední pochod roku	KČT Nová Paka	
9. listopadu 2013	Železný Brod – Hamštejnský hřbet – Klokočí – Turnov	J. Pech	
15.-17. listopadu 2013	Poslední puchýř	celostátní akce – Humpolec	
23. listopadu 2013	Bakov nad Jizerou – Mladá Boleslav	Z. Glovan	
7. prosince 2013	Z Jeříc – do L. Bělohradu	V. Kunt	

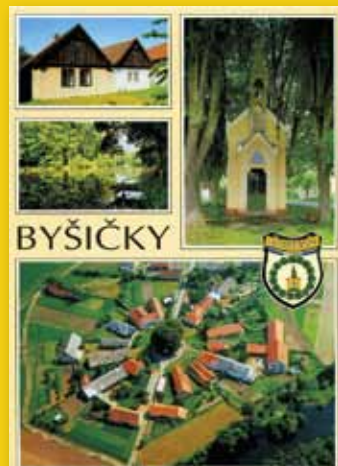
Změna vyhrazena.

23. 3. 2013 BYŠIČKY

Byšička nemáme jen u nás v Bělohradě. Další Byšička jsou u Lysé nad Labem. Malá starobylá vesnička s kruhovou návší obklopenou domy. Uprostřed návsi stojí kaplička, kolem ní lípy. Ani hospodu nemají.

Ladislav Stuchlík,
foto: archiv KČT, M. Krch

VZPOMÍNKY NA MOJI HUDEBNÍ ČINNOST

CHODIL NĚKDY PO BAŽANTNICI NÁRODNÍ UMĚLEC?

Tuto otázku jsem si položil, když jsem vzpomínal na zajímavé návštěvníky Bělohradu, spisovatele, herce, malíře. Nejprve snad vysvětlení pojmu národní umělec. Tento titul byl udělován za komunistického režimu československým umělcům. Od roku 1990 se již neuděluje, protože byl příliš spjat s dobou svého vzniku. Vedle skutečné umělecké kvality hrál totiž při jeho udělování značnou roli i umělcův souhlas s tehdejšími režimem, jako bylo u herců Jiříny Švorcové, Josefa Větrovce či malířů Jana Čumpelika nebo Josefa Brože. Umělci stojící proti režimu se ocenění nedočkali, jako příklad všemi milovaný Josef Kemr. Celkem bylo uděleno třistašestnáct těchto titulů.

V roce 1988 bylo těchto ocenění uděleno devatenáct a mezi nimi se objevil i Cyril Chramosta, kterého jsem osobně znal z jeho pobytu v našem městě. Malíř, grafik, ilustrátor a stavitel se narodil v r. 1908 v jihočeském Husinci. Vystudoval reálné gymnázium, střední průmyslovou školu stavební a malířskou techniku pak soukromě u malíře Otakara Blažička. Žil a působil především v Praze, kde v roce 1990 zemřel. Východiskem jeho až neuvěřitelně bohaté a široké malířské a grafické tvorby je rázovitá vitalita jihočeského života, stříbřitě kouzlo rybníků a popis radosti a sváteční pohody lidových veselí. Nikdy se nepropůjčil k námětům, zaručujícím v té době uznání, jako tomu bylo u jiných malířů - národních umělců, kteří tvořili veledíla jako portrét Klementa Gottwalda, Odpich vysoké pece, Milicionáře v Únoru 1948 nebo Pohraničnicka se psem.

Zde nebudeme hodnotit jeho výtvarnou tvorbu, ale všimněme si jeho pobytu v Bělohradě. Na pozvání malíře Karla Dlaboly přijel někdy v polovině padesátých let a spolu s manželkou se ubytoval asi na tři týdny, jak se dříve říkalo v radnici, tedy v Lázeňském hotelu na náměstí. Nutno upřesnit: Spolu s mladičkou, půvabnou, milou a přívětivou druhou manželkou. Jejich příběh byl tak trochu jako vystřižený z dřívější Červené knihovny, či dnes z Harlequina.

První manželka malíře zemřela po vážné nemoci a dlouhém pobytu v nemocnici, kam ji manžel chodil denně navštěvovat. Těto vzácné obětavosti si všimla mladičká zdravotní sestra, obětavě se o pacientku starala a jako to v oné literatuře bývá, nevdal jí věkový rozdíl více než dvacet pět let, pomohla vdovci překonat chmurné chvíle a stala se jeho druhou chotí.

Malíř sám byl skutečně charizmatický jedinec, mimořádná osobnost, ona zase na něho hleděla, jak by řekla moje babička, jako na svatý obrázek, manželství bylo vzorné.

Ovšem věkový rozdíl byl znát a tak docházelo v Bažantnici při tanečních večerech k humorným scénkám, kterých jsem byl přímým svědkem. Věci neznalý, ale tance chtivý mladý muž přišel k našemu stolu, uklonil se mistrovi a zakoktal přání zatančit si se slečnou dcerou. Svolení se mu dostalo a možná na parketu i vysvětlení, protože již vícekrát nepřišel, ovšem nebyl jediný, takže se mladá choť hezky vytančila a starší manžel dobře pobavil.

Jak už to bývá, některé zlolajné jazyky braly sňatek jako vypočítavost ze strany malíře, že si mladičkou ženou a nad to zdravotní sestrou chce zajistit levnou péči ve vysokém stáří. Ovšem dopadlo to úplně jinak. Výrazně mladší manželka vážně onemocněla, zemřela dříve než Cyril Chramosta, který byl obětavým ošetřovatelem v posledních týdnech a dnech jejího života.

Takže odpověď na úvodní otázku je již jasná, po Bažantnici chodil v té době jen běžný občan, ale pozdější národní umělec Cyril Chramosta.

Jiří Vacek

zleva: Hušek, Janeček, Hrnčír, Groh, Vinčálek, Vajs, Syrovátko, Rulf, Šulc

pokračování ze strany 7

Zatím dost smutného a zase něco veselejšího. Po válce jsme několikrát hráli v Brtvi na Josefa dům od domu, což obvyčejně dopadlo tak, že většina kolegů, mezi nimiž jsem asi nikdy nescházel, bývala v nejrůznější náladě, takže o veselost nebylo nouze. Rádi vzpomínáme na tyto chvíle, při nichž se stávalo, že bubeník se často nemohl strefiti do činelu a do bubínku, neb se u každého stavení pilo něco jiného, i jednou jsme omylem místo likéru dostali „frčana“ octa, jelikož bylo šero a dárcé si spletl láhve (ještě že to nebyl petrolej). Ten první, co oct vypi, nic neřikal, myslel si ať ti druzí se napijí také, takže jsme pili všichni a za chvíli za námi dárcé přiběhl a omlouval se a na odčinění nám nalil každému dvě z pravé lahve.

Všelijakých podobných příhod jsme užili za ty léta víc než dost. Tak se stalo, že jeden náš trombonista přišel z májového věnečku s májkou ráno domů a s ní usnul před stavením na lavici, jiný zase rád usíná i při hře, když už je trochu „přiušlý“. Na sebe nic nepovídám, ať to povědí zase druzí. Však naše manželky s námi už něco zkusily. Ale nic ve zlém, to už asi jinak nejde u muzikantského života, obvyčejně k tomu přijdeme nevinně, někdo si dá zahrát a pošle ty větší míry a šenkýř prý potřebuje je mít prázdné pro jiného, takže se pije i při hře, jeden po druhém, aby provoz nestál, ale sotva začneme hrát druhý kousek, nese šenkýř druhou dávku, snad i chutnější té prvé, a jelikož si musíme hledět bedlivě not a počítat pauzy, není možno ještě počítat přísun důležitých tekutých látek. Pak se není co divit, že někdo přijde domů a nemá na zimmíku ani jeden knoflík, druhý by vyměnil postel za místo v Lánech u kapličky a pak se hádal s kolegou, že do Bělohradu se jde přes Valdov. Však něco podobného se stalo, jak vypravují starší hudebníci, v Tetině, když si usmyslel starý violista, že Bělohrad je v Miletině a nenechal si to od kolegů vymluvit, až mu to v Miletině řekl miletínští občané a vrátili jej domů, zašel si jen asi 5 km. Ještě že měl ruční lucerničku se svíčkou, bez které by nikam večer nešel. Také se stalo, nevím už, jestli jsem to nebyl já sám, že jelo se z Lánů a třebaže na kole nevdalo to, že někdo z nás asi 20x přisedal, asi se splašilo kolo, jinak to není možné. A o Josefovském vyběhání v Brtvi, které končilo v hospodě na Brdíkú, když dva zmožení trumpetisté se octli na kanapí, jeden měl nohy u druhého hlavy a ten druhý opačně a nad nimi (nebo snad nad námi? Pepíku?) stáli ostatní a hráli jim (námi?) „Hřbitove, hřbitove“, zatímco třetí postizžený ležel v neckách v síni, ze kterých dříve ti možnější vylili vodu s namočeným prádlem. Bývají i příhody dosti choulostivé, vlastně nebezpečné, jednou totiž jsme šli hrát na Bukovinu do hasičského plesu, padal sněh hustě, že nebylo vidět na krok. Když jsme vyšli na konec lesa Hůry, odkud je normálně asi 20 minut, šli jsme po paměti, cesta se ztratila, sněh se sypal hustěji a hustěji. Chodili jsme až po pás ve sněhu přes půl druhé hodiny, než jsme se dostali k Bukovině. Kdyby šel někdo sám, nebylo by divu, kdyby unaven zmrzl. Z toho je vidět, že má náš muzikantský život všelijaké stránky, k tomu připomínám, že jsme ještě v náladě nebyli, neb jsme šli teprve do hry.

Musel bych mnoho vzpomínat, abych napsal aspoň část těch zažitých příběhů příjemných i méně příjemných, ale myslím, že i moji kolegové do této knihy něco napíší. Škoda, že kapelník Rulf nám nic nenapsal, ač knihu měl tak dlouho u sebe a zajisté, že by býval věděl mnoho příběhů za jeho šedesátiletého působení jako hudebník i kapelník. Omlouván jest nemocí, která mu znepříjemnila poslední měsíce.

Tímto končím, doufám, že za nějaký čas zase něco do této knihy napíší a přeji hudbě mnoho úspěchů a hudebníkům mnoho zdraví do dalších let.

V Lázních Bělohradě 10. ledna 1954, Jindřich Hrnčír t. č. vedoucí hudby,

foto: archiv

LM - zahrady
Lázně Bělohrad

kompletní údržba zeleně rodinné domy chalupy areály firem veřejná zeleň

773 211 010 @ l.mecir@seznam.cz

nasete televize.cz

Reportáže z Bělohradu a okolí najdete na www.nasete televize.cz

Jiří Štefan - PC SLUŽBY

Žižkova 475 (fakturační adresa)
Horní Nová Ves (e-shop a obchod, dodací adresa)
507 81 Lázně Bělohrad, Česká republika
tel.: +420 608 461 247
e-mail: info@tonerynaplne.cz
info@pcsluzby.cz

IČ: 663 16 669, DIČ: CZ8103143169, ISO 9001 a ISO 14001

www.tonerynaplne.cz

čerstvé pečivo 7 dní v týdnu

Josef Rýděl

- posezení
- teplé nápoje
- denní tisk
- připojení wifi

Prodejní doba
Po - Pá 6,00 - 12,00 So 6,30 - 10,00 Ne 7,00 - 10,00

Lázně Bělohrad, Vojtíšková ul. 493792573 www.josefrydl.cz pekarna@josefrydl.cz

KLEMPÍŘSTVÍ - POKRYVAČSTVÍ
Z&L Kundrát
Lázně Bělohrad

739 013 876, 731 554 243
www.strechykundrať.net
e-mail: strechyL.Kundrať@seznam.cz

KAMENICTVÍ
Veverka

Miletín 250
telefon: 493 693 469, mobil: 603 484 779

KLEMPÍŘSTVÍ A POKRYVAČSTVÍ
IMLAUF
LÁZNĚ BĚLOHRAD

KOMPLETNÍ REKONSTRUKCE A REALIZACE NOVÝCH STŘECH VČETNĚ KLEMPÍŘSKÝCH A TESAŘSKÝCH PRACÍ, VZDUCHOTECHNIKA.

tel.: **603 541 290**
www.imalauf.eu, imalauf@imalauf.eu

TJ SOKOL LÁZNĚ BĚLOHRAD
pořádá akci:

CVIČÍME A MLUVÍME ANGLICKY
DVA TÝDNY SE SOKOLEM

Pro děti

od 8 do 15 let

Ve dnech

15. - 19. července 2013

22. - 26. července 2013

Zahájení

od 8:00 do 16:00

Cena jednoho týdne

1200 Kč

lze objednat pouze jeden týden

V ceně je:
svačina, přesnídávka, celodenní pitný režim, lektoři a oběd, bude v Základní škole K. V. Raise Lázně Bělohrad.

Místo konání:

Sokolovna Lázně Bělohrad

Objednat lze na adrese:
ZŠ při dětské lázeňské léčebně,
Akce SOKOL, Lázeňská 146,
Lázně Bělohrad

nebo na emailové adrese:
skolapridll@seznam.cz
nebo smskou na tel.: 774 167 069

Objednání do 20. 6. 2013

Platba bude provedena převodem na účet TJ Sokol Lázně Bělohrad nebo v hotovosti proti potvrzení u ekonomky Járy Knapové.

HRAJETE SUDOKU?

Hru sudoku vymyslel Howard Gams v roce 1979 a publikoval ji pod názvem „Number Place“. Svě obliby se hra dočkala v Japonsku, odkud se později vrátila zpět pod názvem SU DOKU. Tento název vznikl z japonského „SÚdži wa DOKUšin ni ka-gíru“, česky „vložit každé jedno číslo do vymezeného prostoru“. U vzniku tajemství sudoku stojí švýcarský matematik Leonardo Euler, jenž začátkem 18. století objevil latinské čtverce. Do jednoho čtverce nevypisoval čísla, nýbrž písmena.

Honza hraje, tak se nesmí doma vůbec mluvit!
Nenecháváme se však rozhodit a náš dialog lemovaný poličky a čtverci hry pokračuje:
„Když jsem se zúčastnil nějaké kvalifikace a skončil jsem padesátý z velkého počtu hráčů. Hraju, že mě to baví a ne abych soutěžil. Na klasické sudoku mám nejrychlejší čas 2:05 min a těžké 2:57. Rekordmani „jedou“ o minutu rychleji.
Vydělají na tom, že mají výbornou prostorovou orientaci na čísla. Já si je vypisují a tím ztrácím čas. Jinak správné sudoku nemá dvě řešení, pouze jedno.

Hrajete rádi sudoku?
Já moc. Skoro každý den si dám tři čtyři kousky, takový ty těžký, lehký jsou moc lehký, a ty těžký jsou zase někdy pro mě těžký. Když nemůžu hru vyřešit, tak si říkám, že jsem blbej, nebo nesoustředěnej. Někdy obojí. Nejde luštit jednaosmdesát poliček v devíti čtvercích a přitom koukat v televizi na fotbal. Nejráději si dávám sudoku venku na zahradě, v létě, když je teplo a klídek.

Je to však nádherná hra. Zvířátkové sudoku hraje náš osmiletý Vojta a klasické můj děda, ten špatně vidí a tak si ji přepisuje do velkých poliček, asi jako vy...“
Po poslední větě Jana Zoubka jsem se lehce zastyděl.
Nebudu si už přepisovat hry do velkého „formuláříčku“.
Promiňte, už musím končit.
Na počítači se mi otvírá sudoku 17, co má jenom sedmáct vypsanych čísel a je pouze pro dobré hráče...

Hru si přepíšu do větších poliček, abych na to líp viděl. Takhle velkou si jí sepnu do tvrdé A4 podložky. Pak si vezmu slabou fixku, ta je taky líp vidět, a jedu čísílka od 1 do 9. Už jsem zapatlal fixkou cejchy, protože luštím i v posteli před spaním. No, žena nadávala jako tur! Pomaloval jsem si i parádní tričko z Huskey, furt ale vášnivě sudokuju...
I kamarádovi Jirkovi jsem radil dělat sudoku, že je to fajnový na hlavu a tak.
A on: „Já vím, že je to dobrý. I ségra Rena ji taky luští. Já sudoku nebudu dělat. Co je v tom tak těžkého napsat čísla od 1 do 9? A pak, já čekám na sněh, na lyžování! Sudoku nechci!“

Eduard Čeliš,
foto: Jaroslav Voves

Byl začátek srpna a já jsem se svojí sudoku vyhořel. Vám, vážení, pokud jste jí už nepropadli, vám ji moc doporučuji.
Křížovka to má jasný. Papoušek na tři je ARA a bývalej brazilskej fotbalista na čtyři - PELÉ.
Sudoku, to je ale jiný kafe...
Chtěl jsem o sudoku vědět něco víc a tak, když před barákem sousedů stálo auto s pražskou poznávací značkou, jsem zazvonil u Rýdlových.

Manželem dcery Kateřiny, za svobodna Finkové, je
JAN ZOUBEK, 48letý matematický analytik, absolvent Univerzity Karlovy.

Povídali jsme si o sudoku a nejen o ní.
„Hra sudoku vzlétla do Čech někdy před deseti patnácti lety. Křížovky mě zrovna moc nebavily, a proto jsem zkusil sudoku. Dnes ji hraji pravidelně na internetu - sudokuligu.cz. Tam je nejenom sudoku, ale i další její varianty - sudoku 17, diagonální, irregulární, extra těžké, windoku, killer, sudé, GT Greater Than, kde jsou pouze matematická znaménka > <. My Češi patříme v sudoku ke světové špičce. Jak v jednotlivcích, tak v týmech,“ hovoří Jan Zoubek a z kuchyně se ozývá jeho Kateřina:
„Hlavně tam napište, pane Čeliši, že když

MLADÝ BĚLOHRADSKÝ BASKETBAL

Bělohrad není basketbalový. To se dávno ví a je to fakt. Kdysi dávno zkoušeli basketbal, tehdy řečeno košíkovou, u dětské léčebny a v zámecké zahradě mladí borci kolem Vládi Závěského, Lubora Machovce, Jardy Špůra a Zdeňka Dejla. Ale házená i volejbal přetrumflly hru pod vysokými koši. Mnohem později ten pravý basketbal hráli pouze Jirka a Pavel „Boban“ Novotní, oba tak napůl Pražáci a Bělohraďáci, za extraligové mančafy USK Praha, ČEZ Nymburk, BK Děčín a Pardubice, Spartu Prahu. Sem lze zařadit i Jana Urbánka, pivota Sokola Hradec Králové a BK Jičín. A na tu nejspodnější příčku lze posadit i neumělé hraní pod koši v místní sokolovně a v hale zemědělské školy.

Jak vypadá z pozice Bělohradu basketbal dnes? Existuje vůbec spojení basketbal a Bělohrad? Přinášíme tedy krátké ohlednutí za místním mladým basketballem současnosti.

**ANETA
FINKOVÁ**

*Sokol Nová Paka, U11
rozehrávačka
číslo dresu 5*

Tvoří hru, velmi pohyblivá, dobrá střelkyně. Basket tak trochu podělila, její babička hrála ligu za Slávii VŠ Poděbrady a později kraj za Sokol Nová Paka. „Když se na Anetku dívám, tak v ní vidím své basketbalové začátky,“ povídá babička Hana Rýdlová. Aneta Finková chodí do 4. A ZŠ a mezi její oblíbené předměty patří tělocvik a angličtina. Kromě basketu má ráda jízdu na koni.

**CHARLOTTE
VELICHOVÁ**

*Sokol Nová Paka, U11
rozehrávačka
číslo dresu 6*

Velice rychlá a pohyblivá, nejmladší z družstva, 9 let. Maminka Kateřina, za svobodna Pitrová, pochází z novopacké basketbalové rodiny. Táta Olda i ve 43 letech stále valí fotbal za bělohradské ačko na postu stopéra. 12letý brácha Oliver kope za žáky Nového Bydžova. Charlotte chodí do 2. A. Baví jí tělocvik, čeština, angličtina a tenis na kurtech v Bažantnici.

**ANNA
WAGENKNECHTOVÁ**

*BK Jičín a Sokol Nová Paka,
U12
křídlo
číslo dresu 8*

Pracovitá basketbalistka, dobrá střelkyně. Žákyně 6. B ZŠ a tělocvik a angličtinu řadí mezi své předměty. Anička je z fotbalové rodiny, táta je první muž fotbalu v Bělohradě. Brácha, záložník A-družstva.

**ELIŠKA
LINHARTOVÁ**

*Sokol Nová Paka, U11
pivotmanka
číslo dresu 12*

Typická podkošová hráčka, která využívá své výšky, obtížně bránitelná. Eliška je žákyně 4. B a učení jí jde samo. Její vysvědčení pravdělně zdobí samé jedničky. Opět obliba tělocviku.

**JOSEF
RÝDL**

*Sokol Nová Paka, U12
rozehrávač
číslo dresu 21*

Pohyblivý hráč se slušnou střelbou. Josef, kterému spoluhráči říkají Pepino, nastupuje jako rozehrávač či křídlo. Je mu 11 roků a chodí do 5. A. Má rád tělocvik a angličtinu.

Nejmladší novopacké mininižákyně U11 skončily v kraji na druhém místě za vítězným Sokolem Hradec Králové. Koncem dubna se v Litoměřicích hrálo MČR a Sokol Nová Paka končí na vynikajícím pátém místě, když prvenství opět patřilo hradeckému Sokolu. Družstvo trénují 55letý Richard Urban a o 15 roků mladší Aleš Sekot.

Eduard Čeliš, foto: Jaroslav Voves

MĚSTO DOSTALO SEDMIČKU!

V PÁTEK 31. KVĚTNA PO PÁTÉ HODINĚ
SE VE FOTBALOVÉM AREÁLU U BAŽANTNICE HRÁLO JIŽ SEDMÉ DERBY.

LÁZNĚ BĚLOHRAD, A. S. V E R S U S MĚSTO LÁZNĚ BĚLOHRAD

Snad měl nad tímto každoročním kláním patronát svatý Petr. Několikahodinový déšť před utkáním náhle ustal a dokonce vysvitlo i sluníčko, a tak přišli podpořit hráče přátelé, kolegové z práce, fanové. Na perfektně připraveném malém place se za rozhodování Lukáše Jezbery hrálo v sestavách 5+1.

A jak sedmé měření Bělohradáků dopadlo? Po nerozhodném poločase 1:1 dominovali hráči lázní a nadělili městu sedm kousků! Celkové skóre bylo tedy 7:2 pro lázně. Domnívám se však, že vyhrál fotbal a kamarádská atmosféra.

Za lázně dali po dvou brankách Petr Jezbera a Mírek Barčík, po jedné Dan Jezbera, Štěpán Vele a Tomáš Dytrych. Za město střelili Radek Šorm a Jiří Hátle.

TADY JSOU I KRÁTKÉ POLOČASOVÉ POSTŘEHY
NĚKTERÝCH AKTÉRŮ:

VOJTA LÁMR

Město, hráč, na kterém byla vidět vyhranost z malého fotbalu.

Hlavně v útoku nám chybí starosta Pavel Šubr. A pak taky máme na střídání pouze dva hráče. Budeme však bojovat.

ŠTĚPÁN VELE

Lázně, sportovní typ, fotbal asi není jeho hobby, přesto herně nezklamal.

Máme silný kádr, který táhnou Jezberovi. Po poločase se určitě prosadíme a dáme tři čtyři góly.

JIŘÍ BIČIŠTĚ

Město, špilmachr mančafu, nestárnoucí fotbalista, řečený Bican.

Dvakrát jsme tohle derby kopali na hřišti U Lva. Teď už popáté tady na fotbaláku. Lepší bilanci mají lázně. Třikrát vyhráli, my dvakrát a jednou to skončilo plichtou.

KAREL FINK

Lázně, nekorunovaný vedoucí týmu, dřív a tvrdý defenzivní hráč bělohradského béčka

Určitě město zmáknem. Jezberáci, Petrescu a Dan se prosadí a derby bude naše!

ALEXANDER KOSZTYO

Lázně, malý gólman mužstva, velký však výkonem

Nechtělo se mi běhat, tak jsem si stoupl do brány. Jestli jsem někdy chytal? Naposledy na vysoké škole.

*Eduard Čeliš
foto: Václav Lejdar*

Zahájení lázeňské sezóny 2013

Foto: Alena Fléglová,
Ladislav Stuchlík,
Václav Lejdar

